

1068.

KINJIŽNICA JUG. ŠUMARSKOG UDRUŽENJA
BROJ 1. UREDNIK: prof. dr. ALEKSANDAR UGRENOVIĆ

UGRENOVIĆ:

**IZ ISTORIJE
NAŠEG ŠUMARSTVA**

(OD 1840. DO 1856.)

ZAGREB
1925

Sjeni prvih i najstarijih narodnih
šumarskih radenika

FRANJI ŠPORDERU
DRAGUTINU KOSU
ANTI TOMIĆU

pokretačima šumarske literature,
osnivačima najstarijeg šumarskog
udruženja na Slovenskom Jugu

O PEDESETOJ GODIŠNJICI
„JUGOSLOVENSKOG ŠUMARSKOG UDRUŽENJA“

POSVEĆUJE

PISAC

Što dalje odmičemo u sadašnjici, to više blijede u našem duhu događaji prošlosti. Ti događaji blijede to lakše, što slabije su oni medju se povezani usmenom predajom i pisanim zapisima.

I istorija našeg šumarstva niz je događaja u prošlosti. Taj niz nije brojem godina ni tako star, a ipak je on u svojim počecima već dobroano izbljedio. Ono što je o tome zabilježila kronika tadašnjega vremena, rasijano je po raznim listovima i časopisima. Ono, što nam je sačuvala predaja, znali su ili znadu tek rijetki pojedinci medju nama. Sve to, što je negda živo bilo, nije danas pred našim duševnim očima ni jasno ni povezano ni sredjeno.

Netko mora da se poduhvati toga posla oko vezivanja i sredjivanja te istorijske gradje. Ta dužnost pada u prvome redu na ledja našega Udruženja i njegova organa »Šumarskoga Lista«. Evo tome razloga.

Prije svega: istorija čitavoga našega šumarstva od velike je česti vezana o istoriju našega Udruženja, njegovih predhodnika i njihovih začetaka. Mnoga pitanja rodila su se u samim Udruženjima. A i ona, koja su se rodila van Udruženja, našla su u njima svoj odjek. Nemoguće je začu u jednu od ovih oblasti a da ne zadješ i u drugu.

Drugo: nije daleko čas, u kojem će naše Udruženje da proslavi pola stoljeća svoga osnutka i rada te pola stoljeća svoga organa »Šumarskoga Lista«. Ta slava — ma bila ona i kako čedna — ne može da se slavi samo po formi, već ona mora da ima i svoju sadržinu. Ona mora da pokaže i plodove svoga rada u ovo pola vijeka. To će se moći učiniti samo onda, ako se u jednoj cjelovitoj slici prikaže sav rad ne samo današnjeg našeg Udruženja već i svih njegovih predhodnika.

Treće: u radu svakog Udruženja vrlo je odlučan broj njegovih članova. No još je odlučniji onaj uzani krug ljudi, koji su nosioci ideja, organizatornoga duha, energije i poleta. A baš u momentima stvaranja Udruženja iskaču ove vrjednote ponajbolje, jer u tim časovima treba savladavati najveće prepreke. Sa tima preprekama borili su se i oni naši djedovi, koji su pokretali i osnivali prvo Šumarsko Udruženje. A svim tim već davno počinulim i zaboravljenim pokojnicima morat ćemo da o našoj pedesetogodišnjici okitimo grobove svježim cvijećem iz gradine, što su je još oni gradili. To ćemo moći učiniti onda samo, ako njihov rad oko promicanja šumarstva spasemo od zaboravi.

Dužnost je prema tome svakoga nas pojedinca, da pristupi pribiranju one gradje, iz koje će se u svoje vrijeme moći napisati istorija naših šumarskih udruženja i njihovih najistaknutijih radenika. Prirodno je da će ova istorija biti od česti i istorija našeg šumarstva.

odsjek u istoriji naših šumarskih udruženja. Tu se radaju prvi zameci Hrv. Slav. Šumarskog Društva. Njegova istorija od postanja 1876. pa do osnutka današnjega našeg Jugoslovenskog Šumarskog Udruženja čini zasebnu istorijsku cijelost, koju treba da obradi novo i bolje pero.

Ni osnivači Hrv.-Slav. Šumarskog Društva a ni mi, koji se sabramo na ognjištu Jugoslovenskog Šumarskog Udruženja, ne smijemo proći pored uspomena i grobova naših dosad neznanih narodnih i šumarskih radenika, a da o pedesetoj godišnjici naše organizacije otkrivene glave ne položimo na njihove grobove svježi vijenac zahvalnog potomstva svojim djedovima. Evo jedne čedne grančice za taj vijenac.

„DE NOTRE HISTOIRE FORESTIÈRE“. L'auteur démontre que le premier mouvement dans nos cercles forestiers vers le milieu du 19-e siècle coïncide avec le mouvement national des Yougoslaves connu sous le nom d'„Illyrisme“ [1836]. Ce sont les Yougoslaves et les Tchècs — alors ni Autrichiens ni Hongrois — qui ont donné la première impulsion à notre économie forestière.

Le nestor de nos forestiers a été François Sporer. Son père — ancien maire dans l'Illyrie de Napoleon — avait choisi cette carrière de son fils, inspiré par l'administration forestière française [1809—1813]. Sporer est l'auteur de notre premier manuel forestier. [1841—1843. Trois volumes, 530 pages]. Il a proposé la fondation de la première école nationale des forêts. Persécuté à cause de sa nationalité par les autorités autrichiennes il n'a pu réussir... A côté de Sporer nous voyons son ami Antoine Tomić, qui était plus tard [1876.] le premier président de l'ancienne „Union Forestière Croato-Slavone“, précurseur de notre union actuelle. Avec Sporer et Tomić nous voyons Charles Kos, un organisateur de premier ordre et le fondateur de la première union forestière nationale. [1846]. Kos était de nationalité tchèque.

L'auteur étudie en détail les propositions et les travaux de Charles Kos, concernant l'encouragement de l'économie et de l'exploitation forestière et la création d'une union forestière. La première réunion dans ce but a eu lieu en 1846 près de Zagreb où la première union forestière des Yougoslaves fut fondée.

L'auteur détaille le marche du développement de la société forestière yougoslave la plus ancienne. L'oeuvre de cette société a été suspendu par la révolution 1848-1849. Dans la période de l'absolutisme autrichien, cette société doyenne d'âge, a été condamnée à mort [1856].

